Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj: 40116/17-042-936/14
Podgorica, 28. jul 2017. godine

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA HRVATSKE GRAĐANSKE INICIJATIVE ZA 2016. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, jul 2017. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 4

II OPŠTI PODACI 8

1. PRAVNI OSNOV 8
2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI 8
3. FINANSIRANJE PARTIJE 9
   3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava 9
   3.2. Finansiranje iz privatnih izvora 9
4. PREDMET REVIZIJE 9
5. CILJ REVIZIJE 9
   5.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti 10
6. VRSTA REVIZIJE 10
7. METODOLOGIJA VRŠENJA REVIZIJE 10
   7.1 Planirani segmenti revizije 11

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 11

8. SISTEM UNUTARNJIH KONTROLA 11
   8.1. Finansijski plan 11
   8.2. Program rada 12
9. POSLOVNE KNJIGE 12
10. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 12
   10.1. Bilans stanja 13
      10.1.1. Evidentiranje i popis imovine 13
      10.1.2. Novčana sredstva na žiro računima 14
      10.1.3. Blagajničko poslovanje 14
         Blagajne za redovno poslovanje 14
         Blagajne za potrebe izbornih kampanja 16
      10.1.4. Obaveze 16
   10.2. Bilans uspjeha 16
      10.2.1 Prihodi 16
         Prihodi iz budžeta CG 17
         Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave 18
         Prihodi od članarina 18
         Ostali prihodi 18
      10.2.2. Rashodi 18
         Troškovi kancelarijskog materijala i električne energije (konto 5110, 5121 i 5130) 20
         Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (konto 5200,5207) 21
         Troškovi honorara i naknada po ugovoru o djelu (konto 5200 i 5207) 21
         Troškovi službenih putovanja (konto 5292, 5293) 22
         Troškovi prevoza i troškovi mobilne i fiksne telefonije (konto 5310 i 5312) 22

Troškovi održavanja osnovnih sredstava (konto 5320)..... 22
Troškovi zakupnina (konto 5339) 23
Troškovi reklame i propagande (konto 5350)..... 23
Troškovi istraživanja i drugih proizvodnih usluga (konto 5394 i 5399)..... 23
Troškovi amortizacije (konto 5404) 24
Troškovi usluga (konto 5502 i 5503)..... 24
Troškovi sponzorstva, pomoći, stipendija i drugi nematerijalni troškovi (konto 5506,5507, 5598 i 5599)..... 24
Troškovi reprezentacije (konto 5510) 24
Troškovi platnog prometa (konto 5530)..... 25
Ostali troškovi (konto 5560 i 5569)..... 25

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA..... 26

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj (40116/17-042-936) izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Hrvatske građanske inicijative za 2016. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Hrvatske građanske inicijative za 2016. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 82-17 od 25.07.2017. godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 04-151/17 od 20.07.2017.godine), nadležni Kolegijum u sastavu član Senata Nikola Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i član Senata Zoran Jelić, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 28.07.2017. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2016. godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Hrvatske građanske inicijative za 2016. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje** na navedeno u Izvještaju pod tačkom 10.1.3. Blagajničko poslovanje i tačkom 10.1.4. Obaveze.

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Zakona o obligacionim odnosima, Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ,pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje** na usklađenost poslovanja subjekta revizije sa propisima .

Navedene nepravilnosti i nedostaci su uticali na izražavanje uslovnog mišljenja na reviziju pravilnosti:

1. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da Partija troškove izborne kampanje nije evidentirala po vrsti troška već je iste iskazala kumulativno na jednom kontu.

- **Subjekt revizije sve troškove (za redovno poslovanje i izborne kampanje) treba da evidentira na odgovarajuća konta po vrsti troška shodno odredbama člana 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.**

2. Revizijom je utvrđeno da su troškovi izbornih kampanja za lokalne izbore u Tivtu ostvareni u većem iznosu od zakonom utvrđenog limita za 4.404,35€. Partija je shodno članu 13 Zakona mogla ostvariti troškove za navedenu izbornu kampanju u iznosu od 9.633,23€, a isti su ostvareni u iznosu od 14.037,58€.

- **Troškovi izborne kampanje političkog subjekta ne smiju preći iznos sredstava iz člana 14 i 17 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3. Revizijom je utvrđeno da troškovi plaćeni preko žiro računa u iznosu od 598,00€ nijesu adekvatno dokumentovani. Neadekvatno dokumentovani troškovi odnose se na troškove održavanja opreme u iznosu od 598,00€ koji su plaćeni shodno ponudi (nedostaje faktura dobavljača).

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

4. Uvidom u prezentirane ugovore o djelu utvrđeno je da je veći broj ugovora zaključen sa pozivom na odredbe Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koji ne uređuje ovu oblast, pojedini ugovori ne sadrže pravni osnov za zaključivanje istih kao ni period angažovanja i vrstu posla izvršioca.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, ugovorom treba definisti poslove i period angažovanja izvršioca.**

5. Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava utvrđeno je da dio imovine nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost već da je ista upotpunosti amortizovana.

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši procjenu imovine koja nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost ukoliko se ista i dalje koristi.**

6. Revizijom su utvrđeni određeni nedostaci u pravdanju putnih troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i to: u većem broju slučajeva nisu podnošeni izvještaji sa službenog puta i nisu u propisanom roku pravdani putni nalozi, kao i da je izvršena isplata troškova službenih putovanja jednom licu i ako je organizator shodno pozivnom pismu snosio sve troškove službenog putovanja što nije u skladu sa važećom Uredbom koja uređuje oblast službenih putovanja.

- **Budući da subjekt revizije nije svojim internim aktom uredio oblast službenih putovanja dužan je da pravdanje troškova službenih putovanja vrši u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru kojom je uređena ova oblast.**

7. Revizijom je utvrđeno da u Glavnoj knjizi Partije na kontu 2430-Blagajna nijesu evidentirane sve blagajničke transakcije (uplate i isplate) za redovno poslovanje kao ni za izborne kampanje (neevidentirani iznos 15.230,79€).

Evidentiranje navedenih transakcija je vršeno u poslovnim knjigama ali ne preko navedenog konta.

- **Subjekt revizije sve blagajničke transakcije uplate i isplate treba da evidentira u Glavnoj knjizi na kontu 2430 – Blagajna.**

8. Uvidom u Glavnu knjigu, ugovore o djelu i odluke o naknadama članovima Središnjeg odbora, utvrđeno je da Partija nije iskazala obaveze u poslovnim knjigama u iznosu od 2.300,00€ po osnovu neisplaćenih ugovorenih naknada za decembar 2016.godine.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama iskaže sve ugovorene neizmirene obaveze sa stanjem na dan 31.12. tekuće godine.**

9. Uvidom u Izvještaje o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD Obrasce) utvrđeno je da u istim nijesu iskazane isplaćene naknade u iznosu od 2.250,00€ (za izborne kampanje u Kotoru).

- **Subjekt revizije je dužan da sve isplaćene naknade iskaže u Izvještajima o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koje dostavlja poreskoj upravi shodno članu 5 Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje**

Osim utvrđenih nepravilnosti, na izražavanje mišljenja uticao je i broj nerealizovanih preporuka datih u Izvještaju DRI za 2015 godinu (od datih pet preporuka realizovana je samo jedna preporuka).

Član Senata DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 52/14, 76/15 i 83/16),
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, DRI br. 06-23/16 od 14.12.2016. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije 40116/17-042-936 od 18.05.2017.godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative vršila se u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o Partiji

Politička partija "Hrvatska Građanska Inicijativa" Tivat osnovana je na Osnivačkom Saboru stranke Hrvatska Građanska Inicijativa održanom 24. maja 2003. godine.

Partija je upisana 07.04.2004. godine u Registar političkih partija na osnovu rješenja Ministarstva pravde Republike Crne Gore.

Osnovni programski cilj partije "Hrvatska Građanska Inicijativa" je ostvarivanje zajedničkih interesa slobodno i dobrovoljno udruženih građana putem političkih i drugih aktivnosti u cilju ostvarivanja i zastupanja kolektivnih i individualnih prava Hrvata i drugih naroda u Crnoj Gori.

Partija je organizovana na opštinskom i državnom nivou, a najviše tijelo partije je Sabor koga sačinjavaju svi kandidati Partije sa poslednjih opštinskih izbora, cjelokupan sastav aktuelnog Središnjeg odbora, kao i novoizabrani predstavnici iz svih opštinskih organizacija.

Središnji odbor je najviši politički i programski organ Partije između dva Sabora, a članovi Središnjeg odbora su predsjednik Partije, predsjednik Središnjeg odbora, potpresjednik Partije i 17 članova koje predlaže Predsjednik Partije. Partiju predstavlja Predsjednik Partije.

Predsjedništvo Partije sačinjavaju Predsjednik Partije, Potpresjednici i 6 do 8 članova iz redova Središnjeg odbora koji se biraju na predlog Predsjednika.

Djelokrug poslova Predsjedništva je, između ostalog, i kontrola ispravnosti materijalo-finansijskog poslovanja Partije.

Partija ima svojstvo pravnog lica. Sjedište Partije je u Tivtu u ulici Luke Tomanovića bb. Odgovorno lice Partije je Marija Vučinović, Predsjednik Partije.

Partija je osim Statuta donijela i Pravilnik o radu predsjedništva HGI, Poslovnik o radu sabora stranke i Poslovnik o radu središnjeg odbora. Partija je donijela i Odluke o korišćenju sopstvenih automobila u službene svrhe i o visini pomoći, sponzorstva, stipendija i sl. koje Predsjednik partije može odobriti.

3. Finansiranje partije

Partija se finansira iz sledećih izvora: članarine i drugih doprinosa članova, od priloga, darova, nasleđa i ostalih dobrovoljnih priloga, od vlastite djelatnosti, iz budžetskih sredstava i od prihoda od svoje imovine kojom upravlja Središnji odbor stranke.

Statutom je regulisano da sredstva stranke služe isključivo za potrebe aktivnosti stranke i ona njima raspolaže. Naloge za raspolaganje sredstvima stranke potpisuje Predsjednik stranke ili lice koje on ovlasti.

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Za redovan rad Partije u 2016. godini iz budžeta CG opredijeljena su sredstva u iznosu od 130.183,24€ (iz budžeta Skupštine CG 122.071,35€ i za rad poslaničkog kluba 8.111,89€), dok su sredstva iz budžeta lokalnih samouprava istoj opredijeljena u iznosu od 11.881,76€.
Za izborne kampanje Partiji je iz budžetskih sredstava pripao iznos od 43.924,22€ i to: za Parlamentarne izbore 41.761,81€, za lokalne izbore u Tivtu 1.133,33€ i za lokalne izbore u Kotoru iznos od 1.029,08€.

3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je za redovno poslovanje u 2016.godini finansirana i iz privatnih izvora u iznosu 119,00€ (od članarina).

4. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Hrvatske građanske inicijatiave za 2016 godinu.

5. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja:

- da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i

- da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su indentifikovani kao kriterijumi.

5.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14, 76/15 i 83/16);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16)
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08…31/14, 53/14);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br.047/08, 004/11)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07…62/13 i 08/15);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, 14/12, 06/13, 62/13, 60/14 i 83/16);
- Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore" br. 26/12);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List CG“ br. 040/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije
- Finansijski plan Partije za 2016. godinu;
- Program rada Partije za 2016. godinu;

6. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Hrvatske građanske inicijative za 2016. godinu. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

7. Metodologija vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je indetifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog

nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost.

Materijalnost je utvrđena u iznosu od 2.836.85€ (1,50% na rashode Partijje) Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom i drugom dokumentacijom, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima. Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno bilo moguće otkriti greške ili nepravilnosti.

7.1 Planirani segmenti revizije

Predmetnom revizijom su planirani sljedeći segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima potraživanja i obaveze Revizijom su u cjelosti revidirani sljedeći segmenti: stalna imovina, blagajničko poslovanje, depoziti na računu, potraživanja, neizmirene obaveze, prihodi, zarade i naknade, dok troškovi plaćeni preko žiro računa revidirani uzorkom od 80%.
Pored revizije navedenih segmenata predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije preporuke DRI koja je data u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Partije za 2015. godinu.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

8. Sistem unutarnjih kontrola

Partija je shodno članu 38 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja Partije vrši Nadzorni odbor i imenovala odgovorno lice za materijalno - finansijsko poslovanje, Predsjednika partije. Partija je donijela sledeća unutrašnja akta: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Finansijski plan i Program rada za 2016.godinu, Pravilnik o radu predsjedništva HGI; Pravilnik o finansijsko-materijalnom poslovanju HGI; Odluku o usvajanju Finansijskog plana za 2016.godinu; Odluku o mjesečnim naknadama članova Predsjedništva za 2016.godinu, Odluku o visini članarine za 2016.godinu, Odluku o korišćenju sopstvenih automobile u službene svrhe, Odluke o pomoći i sponzorstvu, Odluku o stipendiranju, Odluku o usvajanju Završnog računa Partije za 2016. godinu.

8.1. Finansijski plan

Revizijom je utvrđeno da je Partija, donijela Finansijski plan i program rada za 2016.godinu br.14 i 14/1. Finansijskim planom prihodi i rashodi za 2016.godinu planirani su u iznosu od po 197.800,00€ i to: za redovno

poslovanje u iznosu od po 97.000,00€ dok su prihodi i rashodi za izborne kampanje planirani u iznosu od po 100.800,00€. Prihodi su planirani iz sljedećih izvora: budžeta CG u iznosu od 117.000,00€, iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 17.100,00€, od članarina u iznosu od 500,00€, od drugih prihoda u iznosu od 200,00€. Partija je osim navedenih prihoda planirala da izborne kampanje finansira iz sopstvenih sredstava u iznosu od 63.000,00€. Planirani rashodi za redovno poslovanje odnose se na rashode za zarade i naknade u iznosu od 48.000,00€, rashode za službena putovanja u iznosu od 15.000,00€, rashode za stipendije, pomoći i donacije u iznosu od 13.600,00€, rashode za telefone u iznosu od 5.000,00€, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 3.400,00€ i ostale rashode u iznosu od 12.000,00€. Troškovi za kampanje se odnose na troškove reklamnih spotova i reklamnog materijala u iznosu od 55.300,00€, troškove medijskog predstavljanja u iznosu od 10.000,00€, troškove predizbornih skupova u iznosu od 9.000,00€, troškove opunomoćenih predstavnika u iznosu od 6.000,00€ i ostale troškove izbornih kampanja u iznosu od 20.500,00€.
Prihodi su ostvareni u iznosu od 186.111,64€, što je manje za 11.688,36€ od planiranih, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 189.122,92€ što je manje za 8.677,08€ od planiranih rashoda.

8.2. Program rada

Partija je Programom rada za 2016. godinu, između ostalih planirala sljedeće aktivanosti: priprema za Parlamentarne i lokalne izbore, podizanje nivoa odgovornosti i kvaliteta rada, finansijska konsolidacija, unapređenje odnosa s javnošću u politici i komunikacija sa biračima.

9. Poslovne knjige

Partija je u obavezi da shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i iybornih kampanja vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu visini i strukturi prihoda i rashoda u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Shodno Zakonu o računovodstvu Partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi sledeće poslovne knjige: glavnu knjigu i pomoćne evedencije blagajničkog poslovanja, obaveza, analitičku evidenciju osnovnih sredstava (u exsel tabeli) ali ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava kako joj je preporučeno od strane DRI u Izvještaju o reviziji za prethodnu godinu.

10. Finansijski izvještaji

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Partija je dužna da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj

dostavi Državnoj revizorskoj instituciji do 31.03 tekuće godine za prethodnu godinu, a shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima Partija je dužna da isti dostavi na sledećim obrascima:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;
- Statistički Aneks.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonskom roku.

10.1. Bilans stanja

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu stanja imovina (aktiva), i izvori sredstava (pasiva) iskazani su u iznosu od po 42.418,00€. U aktivi bilansa stanja je iskazana imovina partije i to: stalna imovina u iznosu od 1.224,00€ i obrtna imovina 41.194,00€ (gotovina i gotovinski ekvivalenti).

U pasivi su iskazani izvori sredstava kapital u iznosu od 33.704,00€ koji čini neraspoređena dobit umanjena za gubitak ranijih i tekuće godine i kratkoročne obaveze u iznosu od 8.714,00€.

10.1.1. Evidentiranje i popis imovine

Odlukom Središnjeg odbora Partije br. 11 od 28.01.2017. godine formirana je Centralna i posebne komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Nakon izvršenog popisa sačinjen je Izvještaj o popisu koji je Predsjedništvo Partije usvojilo na sjednici održanoj dana 13.02.2017. Shodno prezentiranom Izvještaju o popisu stalna imovina Partije po nabavnoj vrijednosti iznosi 11.523,56€, otpisanoj 10.299,97€ i sadašnjoj vrijednosti iznosi 1.223,59€. Stalnu imovinu Partije čini računarska i kancelarijska oprema. Osim popisa stalne imovine komisija je izvršila i popis obaveza i depozita na žiro računima i gotovine u blagajni i utvrđeno stanje prezentirala u Izvještaju o popisu. Partija obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava u excel tabeli koja sadrži sledeće podatke: inventarni broj, količinu, vrstu, amortizacionu stopu, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost osnovnih sredstava.

Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava utvrđeno je da dio imovine nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost već da je ista upotpunosti amortizovana.

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši procjenu imovine koja nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost ukoliko se ista i dalje koristi.**

10.1.2. Novčana sredstva na žiro računima

Partija je u 2016. godini redovno poslovanje obavljala preko računa otvorenog kod NLB Montenegro banke. Depozit na računu na dan 01.01.2016. godine iznosio je 39.718,15€, a na dan 31.12.2016. godine, 17.419,95€.
Pored navedenog računa, Partija je za potrebe izbornih kampanja (parlamentarni i lokalni izbori) otvorila žiro račune za tu namjenu u skladu sa članom 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Shodno prezentiranim izvodima depoziti na izbornim računima na dan 31.12.2016. godine su iznosili: 22.760,22€.

Stanje depozita na računima evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka na pomenute datume osim depozita iskazanog u Glavnoj knjizi na računu za lokalne izbore Tivat u iznosu od 13,64€ za koji nije prezentiran bančin izvod**.**

Uvidom u prezentirane bančine izvode utvrđeno je da je Partija za finansiranje izborne kampanje (parlamentarne i lokalne izbore) osim sredstava uplaćenih iz Budžeta CG u iznosu od 22.702,73€, sredstava iz budžeta lokalnih samouprava Kotor i Tivat u iznosu od 702,59€ (20%) koja se raspodjeljuju u jednakom iznosu svim podnosiocima izbornih lista, koristila i sopstvena sredstva shodno odlukama nadležnih organa Partije u iznosu od 63.000,00€.

U odlukama nije precizirano da li su sredstva data bespovratno ili sa obavezom vraćanja istih na redovni račun Partije.

10.1.3. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2016.godini obezbjeđivala evidenciju blagajničkih transakcija u okviru blagajne za redovno poslovanje i blagajni za parlamentarne i lokalne izbore u Tivtu i Kotoru.

Blagajne za redovno poslovanje

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je gotovina u na dan 01.01.2016. godine u ovoj blagajni iznosila 1.000,00€, da je tokom 2016. godine za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 12.700,52€ i da je iz iste izvršena isplata u istom iznosu, tako da je gotovina u blagajni na dan 31.12.2016. godine iznosila 1.000,00€.
Revizijom je utvrđeno da su isplate iz blagajne za redovno poslovanje izvršene po osnovu troškova koncelarijskog materijala u iznosu od 155,81€, troškova službenih putovanja u iznosu od 6.031,30€, troškova goriva, prevoza i ptt usluga u iznosu od 816,20€, troškova održavanja vozila i drugih proizvodnih usluga u iznosu od 96,84€, troškova pomoći u iznosu od 3.700,00€, troškova

reprezentacije u iznosu od 504,57€ i po osnovu izmirivanja troškova službenih putovanja iz 2015.godine u iznosu od 1.395,80€. Najveće učešće u ukupno isplaćenim troškovima iz blagajne imaju troškovi službenih putovanja sa 47% i troškovi pomoći sa 29%, dok drugi troškovi učestvuju sa 24%.

Troškovi službenih putovanja u iznosu od 6.031,30€ odnose se na dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe i troškove taxi usluga za službene puteve u iznosu od 553,03€. Isplata putnih troškova (ino i domaće dnevnice i upotreba sopstvenog automobila u službene svrhe) vršena je na osnovu putnih naloga. Uvidom u putne naloge utvrđeno je da se troškovi službenih putovanja najvećim dijelom odnose na troškove funkcionera Partije u iznosu od 5.691,30€.

Isplata navedenih troškova vršena je po osnovu prisustva regionalnim konferencijama, diplomatskim prijemima, izložbama, seminarima, kongresima, sastancima, javnim debatama, prisustva na kulturnim i vjerskim proslavama, prisustva promociji projekta očuvanja jezika hrvatske nacionalne manjine, priprema izbornih kampanja, i sl. Revizijom je utvrđeno da je iz blagajne izvršena isplata u iznosu od 500,00€ po putnom nalogu br 88. od 24.11.2016.godine licu koje je po pozivnom pismu br. 176/16 boravilo u Kini. U pozivnom pismu je navedeno da sve troškove službenog putovanja snosi organizator pa se konstatuje da navedni troškovi nijesu isplaćeni u skladu sa važećom Uredbom (član 15). Takođe su utvrđeni određeni nedostaci u pravdanju putnih troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i to: u većem broju slučajeva nisu podnošeni izvještaji sa službenog puta i nisu u propisanom roku pravdani putni nalozi što nije u skladu sa važećom Uredbom.

- **Budući da subjekt revizije nije svojim internim aktom uredio oblast službenih putovanja dužan je da pravdanje troškova službenih putovanja vrši u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru kojom je uređena ova oblast.**

Gotovinski iz blagajne isplaćene su pomoći fizičkim licima u iznosu od 3.700,00€. Pomoć je isplaćivana za liječenje, u stanju socijalne potrebe i za vjerske praznike u iznosu od 3.400,00€, dok je na ime poklona isplaćen iznos od 400,00€. Isplate su vršene shodno odlukama predsjedništva Partije. Pomoći fizičkim licima su isplaćivane u iznosima od 50,00€ do 200,00€. Preuzimanje gotovine je dokumentovano potpisanim priznanicama.

Revizijom je utvrđeno da je isplata troškova materijala, reprezentacije, prevoza, goriva i ostalih troškova vršena na osnovu adekvatne dokumentacije.

Takođe je utvrđeno da u Glavnoj knjizi na kontu 2430-Blagajna nijesu evidentirane sve blagajničke transakcije (uplate i isplate) za redovno poslovanje ni za izborne kampanje u iznosu od 15.230,79€. Evidentiranje navedenih transakcija je vršeno u poslovnim knjigama ali ne preko navedenog konta.

- **Subjekt revizije sve blagajničke transakcije uplate i isplate treba da evidentira u Glavnoj knjizi na kontu 2430 – Blagajna shodno važećem Pravilniku.**

Blagajne za potrebe izbornih kampanja

Uvidom u blagajničku dokumentaciju i bančine izvode utvrđeno je da je za potrebe blagajne za parlamentarne izbore sa izbornog žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 5.551,00€ i da je po osnovu određenih troškova izvršena isplata u istom iznosu tako da gotovine na dan 31.12.2016. godine u ovoj blagajni nije bilo. Isplate su izvršene po osnovu troškova službenih putovanja u iznosu 1.974,03€, troškova prevoza u iznosu od 1.329,05€, troškova reprezentacije u iznosu od 671,24€ i troškova naknada opunomoćenim predstavnicima na biračkim mjestima u iznosu od 1.576,08€.
Za potrebe blagajni za lokalne izbore u Kotoru i Tivtu sa izbornih računa podignuta je gotovina u iznosu od 916,69€. Iz navedenih blagajni izvršene su isplate po osnovu troškova opunomoćenim predstavnicima u iznosu od 600,00€, troškova prevoza u iznosu od 305,50€ i troškova reprezentacije u iznosu od 15,19€. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi adekvatno dokumentovani.
Gotovinski iz blagajni za redovno poslovanje i izborne kampanje isplaćeni su troškovi u iznosu od 19.168,21€ što čini 10,13% ukupnih troškova Partije, što je za 15 % manje od gotovinski isplaćenih troškova u prethodnoj godini.

10.1.4. Obaveze

Obaveze Partije iskazane na dan 31.12.2016. godine iznose 8.714,00€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 7.414,77€ i obaveze za neto zarade u iznosu od 793,12€, obaveze za poreske obaveze u iznosu od 501,32€.

Obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom se odnose na obaveze prema Opštini Tivat za neplaćeni zakup iz ranijih godina u iznosu od 5.121,00€.

Revizijom je utvrđeno da se od ukupno iskazanih obaveza iznos od 8.020,44€ odnosi na obaveze za redovno poslovanje, dok se iznos od 693,56€ odnosi na obaveze za izborne kampanje.

10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 186.111,00€, rashodi u iznosu 189.122,00€ i finansijski rezultat (višak rashoda nad prihodima u iznosu od 3.011,00€).

10.2.1 Prihodi

Partija je u 2016. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 186.111,64€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu od 171.945,05€, prihode iz budžeta opština u iznosu 14.044,17€, prihode od članarina u iznosu od 119,00€ i ostale prihode u iznosu od 3,42€.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled ostvrenih prihoda u 2015 i 2016. godini.

Redni broj	Vrsta prihoda	iznos 2015. godina	% učešće	iznos 2016. godina	% učešće	Povećanje/ Smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu
1	Prihodi iz budžeta CG	113.908,70	90,21%	171.945,05	92,39%	58.036,35
2	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	11.955,80	9,47%	14.044,17	7,55%	2.088,37
3	Prihodi od članarine	265,00	0,21%	119,00	0,06%	-146,00
4	Finansijski prihodi	135,21	0,11%	3,42	0,00%	-131,79
	UKUPNO:	**126.264,71**	**100,00%**	**186.111,64**	**100,00%**	**59.846,93**

Dio prihoda u iznosu od 142.187,42€ odnosi se na prihode za redovan rad, Partije, dok se iznos od 43.924,22€ odnosi se na prihode za finansiranje izbornih kampanja.

Tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2016. godini za redovno poslovanje i izborne kampanje:

Redni broj	vrsta prihoda	Redovan rad	Izbori	Ukupno
1	Prihodi iz budžeta Crne Gore	130.183,24	41.761,81	171.945,05
2	Prihodi iz opštinskih budžeta	11.881,76	2.162,41	14.044,17
3	Prihod od članarine	119,00	0,00	119,00
4	Ostali poslovni prihodi	3,42	0,00	3,42
UKUPNO:		**142.187,42**	**43.924,22**	**186.111,64**

Prihodi iz budžeta CG

Partija je u 2016. godini ostvarila prihode iz Budžeta CG u iznosu od 171.945,05€ i to po osnovu finansiranja redovnog rada u iznosu od 122.071,35€, finansiranja rada poslaničkog kluba u iznosu od 8.111,64€ i po osnovu finansiraja izbornih kampanja u iznosu od 41.761,81€. Sredstva za finansiranje rada poslaničkog kluba uplaćena su iz budžeta Skupštine CG shodno Odluci Administrativnog odbora.

U postupku revizije je utvrđeno da su sledeće Partije: FORCA, DP, HGI i LP CG zaključile Sporazum broj (SL-2/2013 od 25.02.2013. godine) o formiraju zajedničkog Kluba poslanika u Skupštini CG.

Sporazumom o formiranju zajedničkog kluba poslanika u Skupštini CG utvrđeno je da se sredstva (shodno Odluci Administrativnog odbora) prenose na račun jedne od potpisnica sporazuma a zatim se sredstva umanjena za troškove poslaničkog kluba dijele u jednakim iznosima.

Revizijom je utvrđeno da su sredstva za finansiranje poslaničkog kluba uplaćena na žiro račun Hrvatske građanske inicijative u iznosu od 14.618,79€ od kojih je HGI shodno Sporazumu izvršila prenos sledećim partijama: Albanskoj Alternativi – 2.458,14€, FORCI-1.042,53€ i Liberalnoj partiji 2.501,13€ što ukupno iznosi 6.001,80€. Osim navedenih sredstava Partija je na

račun Uprave za imovinu, po osnovu plaćanja računa za reprezentaciju članova kluba iz Force, uplatila sredstva u iznosu od 505,10€. Preostali dio sredstava od 8.111,89€, HGI je iskazala kao prihod.

Partiji su za finansiranje parlamentarnih izbora iz budžeta CG uplaćena sredstava u iznosu od 41.761,81€ i to po osnovu pripadajućih 20% koja se uplaćuju u jednakom iznosu svakom podnosiocu potvrđene izborne liste i po osnovu osvojenih poslaničkih mandata.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz budžeta jedinica lokalnih samouprava su iskazani u iznosu od 14.044,17€ i isti se odnose na prihode za redovno poslovanje u iznosu od 11.881,76€ i za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 2.162,41€. Prihodi za redovan rad partije iskazani su po osnovu uplata od opštine Kotor u iznosu od 4.841,51€ i opštine Tivat u iznosu od 7.040,25€.

Prihodi od članarina

Partija je shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Odluku o visini članarine za 2016. godinu br. 145 od 08.12.2015.godine kojom je utvrđen godišnji iznos članarine od 6,00€, a u porodicama u kojima ima dva ili više članova HGI visina članarine za sve članove iznosi na godišnjem nivou 12,00€. U Odluci je precizirano da su plaćanja članarine oslobođeni đaci, studenti, socijalni slučajevi i svi oni čija su primanja ispod prosječnog primanja u CG. Partija je po osnovu članarne iskazala prihod u iznosu od 119,00€.

Ostali prihodi

Partija je u poslovnim knjigama iskazala finansijske prihode u iznosu od 3,42€ po osnovu bančine kamate na depozit po viđenju.

10.2.2. Rashodi

Partija je u 2016. godini u poslovnim knjigama iskazala ukupne rashode u iznosu od 189.122,92€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog materijala i električne energije u iznosu od 1.496,81€, troškove neto zarada, poreza i doprinosa u iznosu od 14.735,02€, troškove naknada partijskim funkcionerima i naknada po ugovoru o djelu u iznosu od 33.565,25€, troškove službenih putovanja u iznosu od 7.144,95€, troškove prevoza u zemlji i troškove mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 6.907,55€, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 711,22€, troškove zakupnina u iznosu od 278,00€, troškove reklame, propagande i sajmova u iznosu od 806,30€, troškove istraživanja i drugih proizvodnih usluga u iznosu od 24.427,15€, troškove amortizacije u iznosu od 1.831,07€, troškove usluga u iznosu od 2.092,13€, troškove pomoći, sponzorstava i stipendija u iznosu od 13.619,34€, troškove reprezentacije u iznosu od 2.157,49€, troškove platnog prometa u iznosu od 644,11€, ostale troškove u iznosu od 202,48€, troškove za parlamentarne izbore u iznosu od 61.071,22€, troškove za lokalne izbore u Tivtu u iznosu od 14.037,58€ i troškove za lokalne izbore u Kotoru u iznosu od 3.395,25€.

Uporedni pregled ostvarenih troškova u 2015 i 2016.godini:

Konto	vrsta troška	iznos 2015. godna	%učešća	iznos 2016.godina	%učešća	Povećanje/ smanjenje rashoda u odnosu na prethodnu godinu
5110, 5121 i 5130	troškovi kancelarijskog materijala i el. energije	2.662,51	2,43%	1.496,81	0,79%	-1.165,70
5200 i 5207	troškovi neto zarada, poreza i doprinosa	15.633,28	14,28%	14.735,02	7,79%	-898,26
5220,5221 i 5222	naknade partijskim funkcionerima i naknade po ugovoru o djelu	33.806,78	30,88%	33.565,25	17,75%	-241,53
5292 i 5293	troškovi službenih putovanja	21.886,65	19,99%	7.144,95	3,78%	-14.741,70
5310 i 5312	troškovi usluga prevoza i troškovi usluga mobilne i fiksne telefonije	5.543,06	5,06%	6.907,55	3,65%	1.364,49
5320	troškovi održavanja osnovnih sredstava	164,42	0,15%	711,22	0,38%	546,80
5339	Troškovi zakupnina	571,20	0,52%	278,00	0,15%	-293,20
5350	troškovi reklame, propagande i sajmova	3.921,73	3,58%	806,30	0,43%	-3.115,43
5394 i 5399	troškovi istraživanja i drugih proizvodnih usluga	0,00	0,00%	24.427,15	12,92%	24.427,15
5404	troškovi amortizacije	2.618,03	2,39%	1.831,07	0,97%	-786,96
5502 i 5503	troškovi usluga	2.458,80	2,25%	2.092,13	1,11%	-366,67
5506,5507,5598 i 5599	troškovi sponzorstva,pomoći i stipendija	14.735,30	13,46%	13.619,34	7,20%	-1.115,96
5510	troškovi reprezentacije	3.949,08	3,61%	2.157,49	1,14%	-1.791,59
5530	troskovi platnog prometa	295,37	0,27%	644,11	0,34%	348,74
5560 i 5569	ostali troškovi	1.235,07	1,13%	202,48	0,11%	-1.032,59
5515	troškovi za parlamentarne izbore	0,00	0,00%	61.071,22	32,29%	61.071,22
5514	troškovi za lokalne izbore u Tivat	0,00	0,00%	14.037,58	7,42%	14.037,58
5516	troškovi za lokalne izbore u Kotor	0,00	0,00%	3.395,25	1,80%	3.395,25
		109.481,28	**100,00%**	**189.122,92**	**100,00%**	**79.641,64**

Od ukupno iskazanih troškova u iznosu od 189.122,92€, na redovno poslovanje se odnosi 110.618,87€, dok se na troškove izbornih kampanja odnosi 78.504,05€.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da Partija troškove izborne kampanje nije evidentirala po vrsti troška već je iste iskazala kumulativno na jednom kontu.

- **Subjekt revizije sve troškove (za redovno poslovanje i izborne kampanje treba da evidentira na odgovarajuća konta po vrsti troška shodno odredbama člana 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Pravilniku o kontnom okviru.**

Državni revizor je shodno prezentiranoj dokumentaciji izvršio klasifikovanje troškova izbornih kampanja po vrsti troška

Tabelarni pregled troškova za redovno poslovanje i izborne kampanje po vrsti troška (revizijom utvrđeni podaci)

Redni broj	Konto	vrsta troška	iznos (redovno poslovanje)	parlamentarni izbori	lokalni izbori Tivat	lokalni izbori Kotor	ukupno	% učešće
1	5110, 5121 i 5130	troškovi kancelarijskog materijala i el. energije	1.306,81	212,07	54,53	75,80	1.649,21	0,87%
2	5200 i 5207	troškovi neto zarada, poreza i doprinosa	14.735,02	0,00	0,00	0,00	14.735,02	7,79%
3	5220,5221 i 5222	naknade partijskim funkcionerima i naknade po ugovoru o djelu	33.715,25	26.803,55	2.781,33	2.419,55	65.719,68	34,75%
4	5292 i 5293	troškovi službenih putovanja	7.233,45	2.247,03	0,00	0,00	9.480,48	5,01%
5	5310 i 5312	troškovi usluga prevoza u zemlji i troškovi usluga mobilne i fiksne telefonije	7.242,05	1.436,05	503,90	140,30	9.322,30	4,93%
6	5320	troškovi održavanja osnovnih sredstava	636,22	0,00	0,00	0,00	636,22	0,34%
7	5339	troškovi zakupnina	278,00	200,00	400,00	0,00	878,00	0,46%
8	5350	troškovi reklame, propagande i sajmova	616,15	26.455,02	7.405,41	497,01	34.973,59	18,49%
9	5394 i 5399	troškovi istraživanja i drugih proizvodnih usluga	24.269,15	21,08	0,00	0,00	24.290,23	12,84%
10	5404	troškovi amortizacije	1.831,07	0,00	0,00	0,00	1.831,07	0,97%
11	5502 i 5503	troškovi usluga	2.092,13	0,00	200,00	0,00	2.292,13	1,21%
12	5506,5507,5598 i 5599	sponzorstva,pomoći i stipendije i drugi nematerijalni troškovi	13.338,00	1.937,60	0,00	66,00	15.341,60	8,11%
13	5510	troškovi reprezentacije	2.478,98	1.758,82	2.692,41	196,59	7.126,80	3,77%
14	5530	troskovi platnog prometa	644,11	0,00	0,00	0,00	644,11	0,34%
15	5560 i 5569	ostali troškovi	202,48	0,00	0,00	0,00	202,48	0,11%
UKUPNO			**110.618,87**	**61.071,22**	**14.037,58**	**3.395,25**	**189.122,92**	**100,00%**

Shodno prezenitiranim podacima najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi naknada po ugovorima o djelu i naknada partijskim funkcionerima sa 34,75%, troškovi reklame i propagande sa 18,49%, troškovi istraživanja i drugih neproizvodnih usluga sa 12,84%, troškovi sponzorstva, pomoći i stipendija sa 8,11% i sl.

Troškovi kancelarijskog materijala i električne energije (konto 5110, 5121 i 5130)

Troškovi kancelarijskog materijala i električne energije ostvareni su u iznosu od 1.649,21€ od kojih se na troškove za redovno poslovanje odnosi iznos od 1306,81€ a na troškove izbornih kampanja iznos od 342,40€.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni preko žiro računa osim iznosa od 345,81€ koji je plaćen gotovinski iz blagajne.

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (konto 5200,5207)

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od 14.735,02€ i to po osnovu neto zarada u iznosu od 9.089,40€ i troškova poreza i doprinosa u iznosu od 5.645,62€.

Navedeni troškovi iskazani su po osnovu isplate bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca za dva zaposlena u Partiji sa kojima su zaključeni ugovori o radu.

Troškovi honorara i naknada po ugovoru o djelu (konto 5200 i 5207)

Revizijom je utvrđeno da troškovi honorara i naknada po ugovoru o djelu iznose 65.719,68€ od kojih se na neto naknade odnosi iznos od 60.290,00€ a na troškove poreskih obaveza iznos od 5.429,68€. Od navedenih troškova iznos od 33.715,25€ odnosi se na troškove za redovno poslovanje a iznos od 32.004,43€ na troškove izbornih kampanja. Troškovi neto naknada u iznosu od 39.890,00€ odnosi se na naknade po ugovorima o djelu dok se iznos od 20.400,00€ odnosi na naknade partijskim funkcionerima.

Neto naknade po ugovorima o djelu za redovno poslovanje isplaćene su fizičkim licima angažovanim za obavljanje poslova spoljnog saradnika, poslova održavanja sajta, PR menadžera i poslova povjerenika na terenu, dok su naknade po ugovoru o djelu za potrebe izborne kampanje isplaćene fizičkim licima po osnovu obavljanja sledećih poslova: konsalting usluga, dizajniranja i pripreme za štampu, usluga fotografisanja, distribucija propagandnog materijala, poslovi sprovođenja izbora, poslovi obezbjeđenja, poslovi saradanika za medijske usluge, rad u biračkim odborima i sl. Neto naknade po izvršiocu isplaćene su u iznosu od 50,00€ do 15.000,00€. Na isplaćene naknade su obračunate i plaćene poreske obaveze.

Uvidom u prezentirane ugovore o djelu utvrđeno je da je veći broj ugovora zaključen pozivom na odredbe Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koji ne uređuje ovu oblast, pojedini ugovori ne sadrže pravni osnov za zaključivanje istih kao ni period angažovanja i vrstu posla izvršioca.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, ugovorom treba definisti poslove i period angažovanja izvršioca.**

Uvidom u Glavnu knjigu i zaključene ugovore o djelu i odluke o naknadama članovima Središnjeg odbora, utvrđeno je da Partija nije iskazala obaveze u poslovnim knjigama u iznosu od 2.300,00€ po osnovu neisplaćenih ugovorenih naknada za decembar 2016.godine.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama iskaže sve ugovorene neizmirene obaveze sa stanjem na dan 31.12.tekuće godine.**

Uvidom u Izvještaje o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD Obrasce) utvrđeno je da u istim nijesu iskazane isplaćene naknade u iznosu od 2.250,00€ (za izborne kampanje u Kotoru).

- **Subjekt revizije je dužan da sve isplaćene naknade iskaže u Izvještajima o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koje dostavlja poreskoj upravi shodno članu 5 Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**

Revizijom je utvrđeno da je na ime naknada za rad predsjednice i šest članova Središnjeg odbora Partije isplaćen neto iznos od 20.400,00€ odnosno po jednom licu od 2.750,00€ do 3.350,00€. Isplata je vršena shodno Odluci Predsjedništva HGI (broj 13 i 13/3 od 21.01.2016.) kojom su utvrđeni iznosi mjesečnih naknada i to za Predsjednicu 300,00€, a za članove Središnjeg odbora po 250,00€.

Revizijom je utvrđeno da je sedam funkcionera primalo naknadu po osnovu angažovanja u Partiji. Uvidom u imovinske kartone ovih lica utvrđeno je da je šest lica prijavilo prihode po ovom osnovu Agenciji za sprečavanje korupcije i da za jedno lice nema podataka o njegovom imovinskom stanju na sajtu Agencije za sprečavanje korupcije.

Troškovi službenih putovanja (konto 5292, 5293)

Troškovi službenih putovanja isplaćeni su u iznosu od 9.480,48€ i isti se odnose na troškove ino i domaćih dnevnica, troškove smještaja, ishrane i prevoza (avio karte, taksi usluge, usluge rentacara, trajkta i sl) na službenom putu i troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos 7.233,45€ dok se iznos od 2.247,03€ odnosi na troškove izbornih kampanja. Dio navedenih troškova u iznosu od 8.005,00€ isplaćen je gotovinski iz blagajne za redovno poslovanje i blagajne za izborne kampanje, dok je preostali iznos plaćen preko žiro računa.

Troškovi prevoza i troškovi mobilne i fiksne telefonije (konto 5310 i 5312)

Troškovi prevoza i troškovi mobilne i fiksne telefonije isplaćeni su u iznosu od 9.322,30€. Od navedenih troškova na troškove za redovno poslovanje odnosi se iznos od 7.242,05€ a na troškove izbornih kampanja iznos od 2.080,25€. Dio troškova u iznosu od 2.450,75€ plaćen je gotovinski iz blagajne za redovno poslovanje i blagajni za izborne kampanje dok je preostali iznos plaćen preko žiro računa. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Od troškova za redovno poslovanje iznos od 6.192,35€ odnosi se na troškove fiksnih i mobilnih telefona dok se iznos od 715,20€ odnosi na troškove prevoza.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava (konto 5320)

Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi u iznosu od 711,22€ odnose se na troškove održavanja osnovnih sredstava.

Od navedenih troškova gotovinski iz blagajne plaćen je iznos od 112,69€ dok je iznos od 598,53€ plaćen preko žiro računa. Troškovi plaćeni preko žiro računa su dokumentovani ponudom (nedostaje faktura dobavljača).

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

Troškovi zakupnina (konto 5339)

Revizijom je utvrđeno da su troškovi zakupnina isplaćeni u iznosu od 878,00€ od kojih se na troškove redovnog poslovanja odnosi iznos od 278,00€ a na troškove izbornih kampanja iznos od 600,00€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi redovnog poslovanja odnose na troškove zakupa sale i vozila dok se troškovi izbornih kampanja odnose na troškove zakupa sala. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Poslovne prostorije koje koristi Partija u Tivtu i Kotoru obezbijeđene su od strane lokalnih samouprava shodno članu 7 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Troškovi reklame i propagande (konto 5350)

Revizijom je utvrđeno da troškovi reklame i propagande iznose 34.973,59€. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 616,16€, dok se iznos od 34.357,44€ odnosi na troškove izbornih kampanja.

Revizijom je utvrđeno da se navedeni troškovi odnose na troškove štampe reklamnog i propagandnog materijala, emitovanja reklamnih spotova, ozvučenja i snimanja, troškove nastupa muzičkih grupa sl.

Revizijom je utvrđeno da troškovi nastupa muzičke grupe iz Zagreba u iznosu od 4.600,00€ dokumentovani ponudom i dokazom o izvršenoj uplati (nedostaje odluka nadležnog organa Partije). Uz Izjašnjenje subjekt revizije je dostavio Odluku br. 61 i fakturu br. 4/USL/100.

Troškovi istraživanja i drugih proizvodnih usluga (konto 5394 i 5399)

Troškovi iskazani Glavnoj knjizi u iznosu od 24.290,23€ odnose se na troškove istraživanja javnog mjenja u iznosu od 24.000,00€ i troškove drugih proizvodnih usluga u iznosu od 290,23€. Navedeni troškovi odnose se na troškove redovnog poslovanja.

Troškovi istraživanja u iznosu od 24.000,00€ plaćeni su preko žiro računa shodno ugovoru br. 105 od 20.06.2016. godine zaključenim sa Društvom za istraživanje marketinga i medija i mjesečnim fakturama. Ugovorom je utvrđena dinamika plaćanja u četiri mjesečne rate. Troškovi drugih proizvodnih usluga u iznosu od 290.23€ odnose se na troškove pretplate na službene listove.

Troškovi amortizacije (konto 5404)

Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi u iznosu od 1.831,07€ odnose se na troškove obračunate amortizacije na osnovna sredstava za 2016. godinu.

Troškovi usluga (konto 5502 i 5503)

Troškovi usluga u iznosu od 2.292,13€ odnose se na troškove računovodstvenih usluga u iznosu od 1.950,00€, troškove usluga održavanja prostorija u iznosu od 142,13€ i troškove ostalih usluga u iznosu od 200,00€. Navedeni troškovi se odnose na redovno poslovanje osim iznosa od 200,00€ koji se odnosi na izborne kampanje.

Troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i isti su plaćeni preko žiro računa.

Troškovi sponzorstva, pomoći, stipendija i drugi nematerijalni troškovi (konto 5506,5507, 5598 i 5599)

Troškovi isplaćeni u iznosu od 15.341,60€ odnose se na troškove sponzorstva u iznosu od 1.500,00€, troškove stipendija u iznosu od 6.850,00€, troškove pomoći u iznosu od 5.244,34€ i na druge nematerijalne troškove u iznosu od 1.747,24€.

Troškovi sponzorstva isplaćeni su vjerskim zajednicama, humanitarnim institucijama i sportskim klubovima. Sponzorstva su isplaćivana u iznosu od 50,00€ do 200,00€ shodno zahtjevima i odlukama. Troškovi pomoći isplaćeni su fizičkim licima u stanju socijalne potrebe, za liječenje, školovanje, pomoći povodom vjerskih praznika i sl. Pomoći fizičkim licima isplaćene su u iznosu od 50,00 do 400,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani odlukama nadležnog organa Partije. Takođe je utvrđeno da je na ime stipendija isplaćen iznos od 6.850,00€ za 14 stipendista u iznosu od 100,00 do 700,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani Odlukom nadležnog organa Partije br. 7 od 09.01.2012. godine i potvrdama o studiranju.

Drugi nematerijalni troškovi u iznosu 1.747,24€ odnose se na troškove naknada opunomoćenim predstavnicima u iznosu od 1.555,00€ i ostale troškove u iznosu od 192,24€. Naknade opunomoćenim predstavnicima na biračkim mjestima isplaćivane su u iznosu od po 40,00€ shodno odluci predsjedništva br. 207 od 20.10.2016. godine. Isplate su dodatno dokumentovane i spiskovima.

Troškovi reprezentacije (konto 5510)

Troškovi reprezentacije isplaćeni su u iznosu od 7.126,80€ od kojih se na troškove redovnog poslovanja odnosi iznos od 2.478,98€ dok se na troškove izbornih kampanja odnosi iznos od 4.647,82€. Navedeni troškovi odnose se na troškove ugostiteljskih usluga i troškove nabavke robe u maloprodaji. Od navedenih troškova gotovinski iz blagajne plaćen je iznos od 1.189,43€ dok je preostali iznos plaćen preko žiro računa. Troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi platnog prometa (konto 5530)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 644,11€ odnose se na troškove bančinih provizija.

Ostali troškovi (konto 5560 i 5569)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 202,48€ odnose se na troškove doprinosa privrednim komorama i troškove prireza na porez.

Revizijom je utvrđeno da pojedini troškovi, nijesu evidentirani na odgovarajući konto shodno važećem Pravilniku.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi izbornih kampanja za Parlamentarne izbore i za lokalne izbore u Kotoru ostvareni u iznosu utvrđenim članom 13 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, dok su troškovi izbornih kampanja za lokalne izbore u Tivtu ostvareni u većem iznosu od zakonom utvrđenog limita za 4.404,35€. Partija je shodno članu 13 Zakona mogla ostvariti troškove za izbornu kampanju u Tivtu u iznosu od 9.633,23€, a isti su ostvareni u iznosu od 14.037,58€.

- **Troškovi izborne kampanje političkog subjekta ne smiju preći iznos sredstava iz člana 14 i 17 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2015. godinu utvrđene su određene nepravilnosti i date preporuke od strane DRI a odnose se na sledeće:

1. Subjekt revizije treba da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, ugovorom treba definisti poslove angažovanih izvršioca.
2. Subjekt revizije u cilju obezbjedjivanja adekvatne validnosti izlaznih i ulaznih akata treba da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja arhiviranih predmeta.
3. Subjekt revizije za pravdanje troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnog naloga i fiskalnih računa treba da obezbijedi i evidenciju o pređenoj kilometraži vozila koja se koriste u službene svrhe.
4. Subjekt revizije u poslovnim knjigama treba da obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava. Evidencija mora biti zasnovana na ovjerenoj i usaglašenoj dokumentaciji.
5. Subjekt revizije treba da prilikom pravdanja putnih troškova dosljedno primjenjuje važeću Uredbu ili da unutrašnjim aktom uredi ovu oblast.

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2016. godinu utvrđeno je da subjekt revizije nije realizovao 4 (četiri) preporuke date u Izvještaju DRI za 2015, dok je preporuku br. 2 realizovao u 2017. godini.

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru IV

Član Senata DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević